

VARA ȚESTOASEI

Se întâmpla vara trecută, pe plajă. Mâncam o înghețată sub umbrelă, când Matei a venit în fugă.

— Hei, Luca, vino să vezi! Nu trebuie să ratezi asta!

Matei este prietenul meu de vacanță. Îl ajută pe tatăl lui, Leo, să servească la Valurile Albastre, micul restaurant de unde îmi cumpăr înghețată. E cu trei ani mai mare decât mine și este mereu în acțiune. Am sărit de pe prosop și l-am urmat.

Mai departe, aproape de stânci, erau o mulțime de oameni adunați pe malul apei. Împreună cu Matei, ne-am strecurat prin mulțime și, acolo, în fața noastră, întinsă în nisip, cu înotătoarele depărtate, se afla o broască-țestoasă de mare. Una adevărată!

Carapacea îi era plină de alge și cochilii. Biata de ea trebuie să fi făcut o călătorie super lungă. Nu mai mișca și ochii îi erau închiși.

— Doarme?

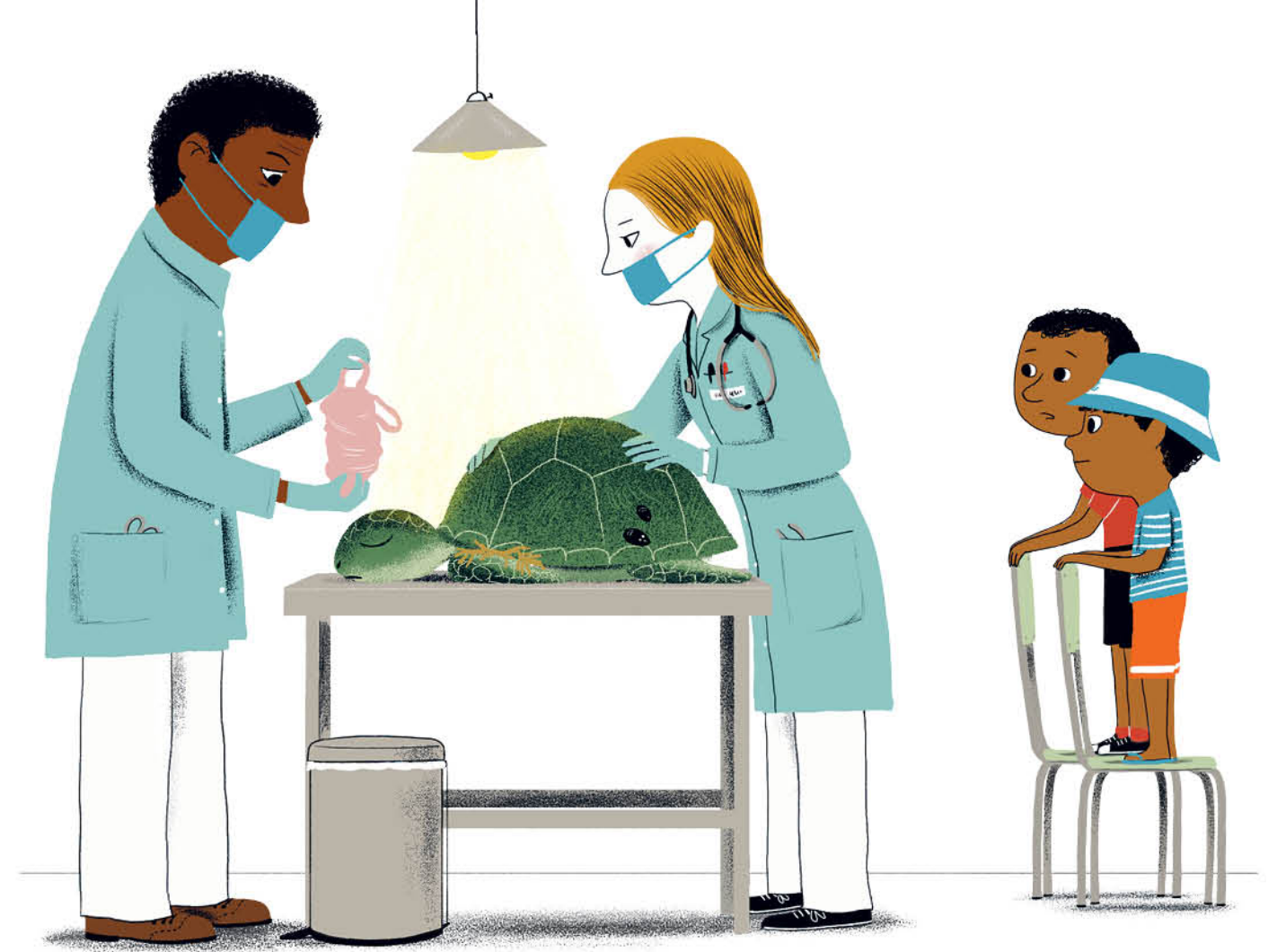
Matei se întristează.

— Nu, a eșuat.

Mi-era teamă. Am crezut că țestoasa era moartă. Apoi i-am zărit pleoapa tremurând.

— Este în viață! Trebuie salvată!

Țestoasa a fost transportată la Valurile Albastre și acolo au venit doi medici veterinari. Eu și Matei ne-am cățărat pe scaune ca să vedem mai bine. I-au deschis gura și, cu o clemă lungă, au scos un obiect ciudat, uz și rozaliu.

— O pungă din plastic! Probabil s-a umplut cu apă și țestoasa a confundat-o cu o meduză, mâncarea ei preferată, mi-a explicat Matei.

— În realitate, era pe punctul de a se sufoca, a suspinat Leo.

Atunci când veterinarii au plecat cu țestoasa, calmul s-a așternut din nou pe plajă. M-am întors spre prosopul meu, lângă părinți, tulburat.

— Țestoasa este salvată?

Mami n-a spus nimic. Părea tristă. Tati a răspuns, emoționat:

— Este foarte slabă. Veterinarii vor încerca s-o îngrijească în clinica lor...

PREA MULTE DEȘEURI!

Planeta se sufocă sub deșeurile noastre. Pentru ca Planeta să fie mai bine, fiecare poate acționa încercând să-și reducă deșeurile, mai ales pe cele din plastic. De ce? Îți spunem imediat!

Ce devine un deșeu din plastic atunci când îl aruncăm în pubelă?

Majoritatea obiectelor din plastic nu sunt reciclabile: nu le putem transforma, precum sticla sau hârtia, într-un alt obiect. Așadar, le eliminăm arzându-le, dar asta degajă fum și particule minuscule care poluează aerul. În plus, obiectele din plastic sunt ușoare: multe sunt luate de vânt și ajung în natură.

Ajutor!

Opt milioane de tone de plastic ajung în fiecare an în ocean. Dacă asta continuă, va exista în curând mai mult plastic decât pești.

Ce devine plasticul în natură?

Nu este biodegradabil. Contrar unui cotor de măr, nu putrezește și nu se transformă în pământ fertil. În schimb, se degradează lent, spărgându-se în bucățele care eliberează în sol sau în apă substanțe toxice. Doar să nu fie înghițit de un animal, căci, blocându-i-se în gât, îl poate sufoca sau, acumulându-i-se în stomac, îl poate face să moară de foame.

Câteva idei pentru a reduce utilizarea plasticului

1 Cere-le părinților tăi să nu-ți mai cumpere prăjituri în ambalaje individuale sau băuturi la seturi de șase doze cu un pai sau împachetate în folie de plastic. În schimb, folosește un termos și pune-ți gustarea într-o cutie reutilizabilă!

2 Când faci un cadou, ambalează-l într-o țesătură sau în hârtie simplă și decorează-l chiar tu. Hârtiile pentru împachetat cadouri din comerț sunt plastificate și non-reciclabile.

3 De Crăciun, decorează bradul cu creațiile tale sau cu obiecte naturale. Vei face astfel un cadou frumos naturii, căci ghirlandele și globurile din comerț conțin și plastic.

4 Ce zici ca tema viitoarei tale aniversări să fie „fără plastic”? Realizează chiar tu decorațiunile și folosește veselă adevărată. Bea dintr-o sticlă fără pai și folosește baloane gonflabile ecologice și biodegradabile, în loc de baloanele obișnuite care sunt foarte poluante.

GRĂDINA LUI MIHAI

În cartierul meu, există o grădină secretă. O grădină abandonată, unde nimeni nu merge niciodată. Multă vreme am privit-o prin fereastra camerei mele; mă făcea să visez. Apoi, într-o zi, am descoperit o spărtură în gard. M-am strecurat prin aceasta, părându-mi-se că pătrund într-un regat interzis.

În spate de tot, pe după ierburile înalte, am descoperit un iaz la umbra copacilor. M-am așezat pe malul apei și am văzut o plantă minusculă cu boboci. Am întins mâna s-o culeg.

— Orice, numai asta nu!

Un domn foarte bătrân tocmai apăruse în fața mea. A adăugat, morocănos: este piciorul-cocoșului (*Ranunculus asiaticus*).

Aproape a dispărut peste tot în lume. Nu trebuie s-o culegi, specia este protejată.

Apoi a plecat.

În acea zi, prin fereastra camerei mele, am privit buldozerul doborând un copac, apoi doi, apoi trei. Cu fiecare copac care cădea, știam că erau multe animăluțe care-și pierdeau casa. Curând, totul va fi plat, sec, gol. Curând, chiar și micul iaz va dispărea, nu vor mai exista libelule, nici această floare drăguță, atât de rară, pe care n-ar trebui s-o distrugem sub nicio formă. Așa mi-a venit ideea.
— Dacă putem face ceva, domnule Mihai...

Mi-am petrecut întreaga seară căutând informații pe calculator. Tati și mami m-au ajutat. A doua zi, mama și cu mine ne-am dus să vorbim cu primarul orașului. Și mami a contactat o asociație pentru protejarea mediului.

NATURĂ, UNDE EȘTI?

Există o grădină abandonată aproape de tine? Sau, pur și simplu, un colț de natură fără drum, fără casă, fără magazin, fără câmp cultivat? Dacă există, bucură-te, căci devine rar acest lucru.

Bitum peste tot!

Astăzi, spațiile naturale sunt din ce în ce mai „ciugulite” de orașele care cresc, de drumurile care își întind tentaculele peste tot, de zonele comerciale care se multiplică. Toate aceste construcții tulbură viața animalelor sălbatice și creșterea naturală a plantelor.

Ce fac plantele pentru noi

- Ne permit să respirăm mai bine, fabricând oxigenul din aer.
- Uscându-se, pierzându-și frunzele, îmbogățesc pământul cu humus și-l fac mai fertil.
- Rădăcinile fixează solul, împiedicând astfel ploaia să curgă șiroaie și râurile să se reverse. În locurile în care s-a construit prea mult, inundațiile sunt frecvente.
- Copacii formează un baraj contra vântului, chiar și împotriva avalanșelor. Plantele ne protejează de catastrofe și de furtuni.

Idei pentru a proteja natura

- 1 Dacă ai o grădină, cere-le părinților tăi să păstreze într-un colț un spațiu natural, în pârloagă, unde veți lăsa să crească plante sălbatice, buruieni. Ele vor găzdui repede tot felul de mici creaturi utile naturii.

- 2 Învăță să recunoști plantele de la marginea drumului și observă insectele care le polenizează. Îi vei putea face apoi pe alții să le descopere.

Piciorul-cocoșului

3

Când te plimbi, evită să culegi plantele, căci multe dintre acestea sunt amenințate cu dispariția și protejate! De exemplu:

Campanula
cu flori

Ruscuța de primăvară

Mătura
de in

Angelica
cu fructe
variabile

OPERATIUNEA CU CĂPUL ÎN NORI!

Într-o zi, în clasă, eram pe punctul de a visa cu ochii deschiși, când profesoara a exclamat:

— Gabriel, ascuți? Vorbesc despre proiectul nostru pentru școală. Nu auzisem nimic. Din fericire, a repetat totul:

— Anul acesta, fiecare clasă va trebui să realizeze o acțiune utilă pentru comunitate. Cade în sarcina voastră să reflectați la sfârșitul acestei săptămâni ca să găsiți un proiect care vi se pare important.

Atunci când a sunat clopoțelul, am ieșit ca un fulger, uitându-mi jumătate din lucruri. Când m-am întors să le caut, profesoara a suspinat:

— Iar ai uitat lucrurile în bancă...

A doua zi, adică sâmbătă, am rămas cu bunica mea. Ca în toate sfârșiturile de săptămână, de altfel: părinții mei sunt agricultori, n-au mult timp să se ocupe de mine.

Ea m-a dus să fac o tură cu bicicleta pe drumul mare. Soarele dogorea; în jurul nostru erau doar câmpuri, imense, cufundate în liniște.

Deodată, buni a suspinat:

— Îmi lipsește cântecul câneparilor melodioși!

— Ce e un cânepar?

Buni a zâmbit.

— Este o pasăre.

Cu ochii în gol, ea a întins degetul spre un punct în mijlocul câmpurilor.

— Când eram mică, era o potecă acolo, mărginită de un gard viu, plină de păsări care ciripeau. O foloseam ca să merg în pădure cu bicicleta împreună cu prietenele mele. Pedalam la umbra măceșilor...

— Unde e poteca asta?

— A dispărut. Pentru că au tăiat arbuștii. Și toate păsările au plecat.

Întorcându-mă acasă, buni a scos o carte din bibliotecă. Înăuntru, era plin de păsări pe care nu le văzusem niciodată: câneparul melodios, ciocârlia de câmp, presura galbenă, potârnichea roșie și multe altele.

NOUA MEA VIAȚĂ,

Totul a început într-o vineri dimineață, atunci când mami a răsucit cheia în contact ca să pornească motorul. În loc să se audă motorul torcând, a ieșit un ciudat „puf-puf”, apoi nimic.

Mami a ridicat capota:

— Este o ca-ta-stro-fă! Cum vă voi duce la școală? Și cum merg la serviciu?

La început, n-am știut ce să-i răspundem. Aveam impresia că lumea tocmai se prăbușise. Apoi s-a auzit vocea Adei, sora mea mai mică:

— Nu e nimic, mergem pe jos.

— Dar nu vom ajunge niciodată la timp! a spus mami.

— Nu putem încerca, mami?

În orice caz, n-aveam de ales. În orașul nostru, nu există metrou, nu există tramvai, iar autobuzul nu trece prin fața casei noastre.

— Să mergem! a strigat Ada entuziasmată.

Era frig pe stradă, dar ne-am încălzit repede mergând. Ada avea obrajii roșii-roșii, m-a făcut să zâmbesc. Am luat-o de mână ca să o ajut să meargă mai repede. Ciudat, pentru că în mașină, de obicei, nu ne oprim din ciondănit.

La început, aproape că alergam. Apoi a trebuit să încetăm, pentru că inimile noastre băteau prea tare. La colțul unei străzi, am zărit un afiș care anunța un spectacol pentru sfârșitul de săptămână.

— Uau! Mami, privește! Vom putea merge?

— Dacă vrei tu, Mihnea.

Mi-am spus: „Ia te uită, ciudat, dacă nu se strica mașina n-aș fi văzut niciodată afișul...”

Apoi am mers prin parc. Am trecut prin fața unui copac unde ciripeau zeci de grauri mici. Eram grăbiți, dar ne-am oprit totuși câteva clipe să îi ascultăm.

— Au lucruri să-și povestească, a zâmbit mami.

Ieșind din parc, și noi ne-am apucat să vorbim. Nu știu de ce. Poate pentru că am văzut păsările vorbind. Era bine. Mai ales că, de obicei, în mașină, ascultăm radioul. Nu ne spunem nimic.

ȘI DACĂ 'NE-AM SCHIMBA VIAȚA?

Astăzi, modurile noastre de a trăi poluează Planeta, îi epuizează resursele și dereglează clima. N-am fi mai fericiți pe o planetă mai sănătoasă?

Prea mult fum!

Sunt din ce în ce mai multe autoturisme pe Pământ, dar și camioane, avioane, vapoare enorme cu motor care transportă mărfuri de la un capăt la altul al Planetei. Degajă fum toxic în atmosferă, dar și mult dioxid de carbon.

De ce se topesc ghețarii?

Pentru că, de câțiva ani, clima se încălzește din cauza unei prea mari cantități de dioxid de carbon prezent în aer: se spune că este un gaz cu efect de seră. Formează ceva ca o cupolă de sticlă

deasupra Pământului, care împiedică să se disperseze căldura.

Vremuri ciudate!

Cu cât banchiza și ghețarii se topesc, cu atât mările cresc și cu atât clima noastră se dereglează, căci curenții marini și vânturile sunt perturbate. Ai observat că vremea e ciudată uneori? În plină toamnă sau în primăvară, e foarte cald, și, deodată, bum! O furtună, grindină sau ploi torențiale care provoacă inundații. Vara este caniculă, adeseori. Iarna, nu mai ninge destul. Nu este în regulă!

Știi că?

1 Pe traseele mai mici de 15 kilometri, mașinile poluează cel mai mult, căci filtrele care echipează tobele de eșapament nu funcționează la rece.

2 Dacă părinții tăi cumpără mai multe produse locale, adică fabricate sau cultivate aproape de casa ta, există mai puțin transport, și deci mai puțină emisie de gaze cu efect de seră. Dă-le această idee.

3 Cu cât consumăm mai mult, cu atât uzinele încălzesc mai mult! Așadar, înainte de a cere o nouă jucărie pe care ai văzut-o într-o reclamă, întreabă-te dacă ai cu adevărat nevoie de ea.

4 Nu irosi hrana, apa de la robinet sau electricitatea: pentru a fabrica toate acestea, sunt consumate multă energie și resurse.

5 Soia cultivată pentru a hrăni animalele care se regăsesc apoi în hamburgerul tău sau în crochetele de pui provin din ferme amenajate fix în inima pădurii amazoniene. O distrugem, în vreme ce această junglă este unul dintre plămâni Planetei. Și dacă ai spune nu fast-foodurilor?